

II ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА

ЈН бр.2/17 Отворени поступак за набавку намирница за припремање хране по партијама

У вези са Јавном набавком бр.2/17, набавка намирница за припремање хране по партијама, за потребе Дома ученика средњих школа Крагујевац, потенцијални понуђач је поставио следеће питање, одн. тражио појашњење конкурсне документације:

ПРЕДМЕТ: Захтев бр.1 – Захтев за додатним информацијама или појашњењима конкурсне документације, број ЈН 2/17 - добра - намирнице за исхрану

Сходно члану 63. став 2. и став 3. Закона о јавним набавкама, у име и за рачун заинтересованог лица привредно друштво „TENDERI DOO KRAGUJEVAC“, тражи додатне информације и појашњења и указује наручиоцу на уочене недостатке и неправилности у конкурсnoj документацији, у отвореном поступку јавне набавке добара по партијама у циљу закључења оквирног споразума – број јавне набавке: 2/17, према следећем:

1. Наручилац је у првој измени конкурсне документације у делу 2.)У прилогу 4. – Улови за учешће у поступку јавне набавке, одељак А/1 – Додатни услови предвиђени чл.76 ЗЈН, на стр.23. тач.6 за партију 9 и 10 прописао следећу измену:

МЕЊА СЕ И ГЛАСИ:

6. Да располаже декларацијама понуђених производа или атестима о њиховој здравственој исправности

Доказ: Фотокопије декларација или атеста. Понуђач мора да достави:

- за партију воће

а) потврде надлежног органа о квалитету производа (резултате анализа о испитивању) минимум за производе јабуке, поморанце и лимун. (Доказ: потврда не старија од три месеца од дана отварања понуде).

б) оцену акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности да понуђени производи не садрже тешке метале и пестициде за производе под редним бројем 4 и 5, а да те оцене не буду старије од 12 месеци од дана отварања понуде. (Доказ: Оцена акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности понуђених производа на тешке метале и пестициде).

-за партију пијачни производи

а) потврде надлежног органа о квалитету производа (резултате анализа о испитивању) минимум за производе кромпир, пасуљ градиштанац, купус црвени, шаргарепа. (Доказ: потврда не старија од три месеца од дана отварања понуде)

б) оцену акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности да понуђени производи не садрже тешке метале и пестициде за производе под редним бројем **3, 7, 9, и 25** а да те оцене не буде старије од 12 месеци од дана отварања понуде (Доказ: Оцена акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности понуђених производа на тешке метале и пестициде).

Чланом 77. Закона о јавним набавкама регулисан је начин доказивања испуњености услова у поступку јавне набавке. Члан 77. Став 8. ЗЈН, прописује да је наручилац дужан да приликом одређивања доказа којима се доказује испуњеност услова, води рачуна о трошковима прибављања тих доказа, односно да трошкови прибављања доказа не буду несразмерни процењеној вредности јавне набавке. Наручилац није поступио у складу са чл.77 став 8. Јер је за партију воће захтевао потврде надлежног органа о квалитету производа (резултате анализа о испитивању) за јабуке као и оцену акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности да понуђени производи не садрже тешке метале и пестициде за производе под редним бројем 5, који се такође односи на јабуке. Наручилац није поступио у складу са чл.77 став 8. Када је за партију пијачни производи захтевао потврде надлежног органа о квалитету производа (резултате анализа о испитивању) за кромпир и оцену акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности да понуђени производи не садрже тешке метале и пестициде за производе под редним бројем 25 који се односи на кромпир црвени, јер прибављање наведених потврда изискује несразмерне и велике трошкове понуђачима, који приликом припреме понуда још увек не знају да ли ће закључити уговор.

Наручилац је у конкурсној документацији на страни 58. У оквиру прилога 6/9 СПЕЦИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА НАБАВКЕ – ОБРАЗАЦ СТРУКТУРЕ ЦЕНА – за партију 9. ВОЋЕ прописао следеће:

„ **III на захтев наручиоца се** обавезно прилаже потврда – доказ о здравственој исправности (микробиолошке анализе) и једном годишње уверење о хемијско-токсиколошкој анализи. Наручилац задржава право да у било ком моменту сарадње, уколико процени као потребно, узорак испоручене животне намирнице пошаље на лабораторијску анализу коју сматра целисходном. Узорковање ће вршити комисија именована од стране наручиоца. Добављач ће бити обавештен о термину и предмету узорковања и позван да истом присуствује. Неодазивање добављача на позив, не зауставља процес узорковања. Трошак анализа сноси добављач. Анализа ће се обављати референтним лабораторијама по избору наручиоца, а за рачун и за терет испоручиоца.“

У оквиру конкурсне документације наручилац је прописао обавезу добављача да приложи потврду - доказ о здравственој исправности (микробиолошке анализе) и једном годишње уверење о хемијско-токсиколошкој анализи. Такође је прописао да и било ком моменту сарадње, уколико процени да је то потребно, узорак испоручене намирнице пошаље на лабораторијску анализу коју сматра целисходном. Без обзира на одазив добављача да истом присуствује узорковање се неће зауставити. У случају да се узорак испоручене намирнице пошаље на лабораторијску анализу трошак анализе сноси добављач.

С обзиром да је наручилац конкурсном документацијом прописао обавезу добављача да прилаже доказе о здравственој исправности производа и могућност да изврши ванредну контролу производа о трошку добављача, сматрамо да захтев наручиоца из конкурсне документације, да понуђачи, за које се не зна хоће ли добити уговор, достављају толику количину анализа за више производа представља непотребан трошак припреме понуде, јер они већ сада морају покренути процедуру добијања наведених анализа, јер је рок за испитивање и издавање потврде лабораторије за поједине производе понекада и до 25 дана.

Молимо наручиоца да се за партију пијачни производи – производ кромпир црвени не понавља у захтеваној потврди надлежног органа о квалитету производа (резултате анализа о испитивању) и оцени акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности да

понуђени производи не садрже тешке метале и пестициде јер наведено представља непотребан трошак припреме понуде.

Молимо наручиоца да се **за партију воће** – производ јабука не понавља у захтеваној потврди надлежног органа о квалитету производа (резултате анализа о испитивању) и оцени акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности да понуђени производи не садрже тешке метале и пестициде јер наведено представља непотребан трошак припреме понуде.

2. A/1 – Додатни услови предвиђени чл.76. ЗЈН за партију 9 и 10:

Наручилац је конкурсном документацијом на стр.23 прописао следеће:

Уколико понуђач није пољопривредни произвођач и/или увозник, у обавези је да:

- достави уговор о пословно техничкој сарадњи са произвођачем и/или увозником
- да достави доказе о испуњавању обавезног услова: А- Тач.5. и додатних услова: А/1 – Тач.1. 2., 3. и 6. за произвођача и/или Увозника
- да поседује складишни простор од најмање 200 м² (доказ: копија пописне листе или уговора о закупу)
- да поседује хладњачу од најмање 200 м³ (доказ: копија пописне листе или уговора о закупу)

Уколико понуђач није пољопривредни произвођач и/или увозник, у обавези је да достави доказе о испуњавању обавезног услова: А- Тач.5. и додатних услова: А/1 – Тач.1. 2., 3. и 6. за произвођача и/или Увозника и то конкретно захтев за достављање доказа о испуњењу додатних услова: А/1- тач.2 који гласи:

„2.Да понуђач има активно регистровано пољопривредно газдинство са мин. 10 (десет) ха обрадивог земљишта за производњу – гајење воћа/поврћа

Доказ: Потврда о активном статусу пољопривредног газдинства са Прилогом 3. Засејане културе из Управе за трезор.“

Молимо наручиоца да избрише овај захтев из конкурсне документације јер нико ко није пољопривредни произвођач не може имати Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства са Прилогом 3. Засејане културе из Управе за трезор.

3. Молимо наручиоца да из конкурсне документације за партије 9. и 10. избрише обавезу достављања декларације производа, јер се сви подаци већ уписују у обрасцу спецификације предмета набавке, док остале податке у складу са Правилником о декларисању воће и поврће и не мора да садржи и није ни логично да садржи (нпр. Податак о састојцима – потпуно је безпредметно навести састојак јабуке или броколија или пак рок трајања ...), већ само представља непотребно компликовање процедуре припреме понуде за понуђаче.

Указујемо наручиоцу да је добра конкурсна документација предуслов за законско спровођење поступка јавне набавке, да је наведени захтев за разјашњење

конкурсне документације заснован на позитивној пракси Републичке комисије и да сваки од истакнутих навода може бити основ за подношење основаног захтева за заштиту права којим се оспорава садржина конкурсне документације.

Како конкурсна документација није састављена тако да понуђачи могу на основу ње да припреме прихватљиву понуду, молимо наручиоца да сходно члану 63. ЗЈН измени конкурсну документацију.

ОДГОВОР:

1. Оцена акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности понуђених производа на тешке метале и пестициде је превентивна мера заштите наручиоца од производа који не испуњавају услове из Закона и Правилника наведених у Конкурсној документацији. Берба производа који су предмет набавке у овој години, била је у току 2016. године и исти се сада налазе улагеровани у хладњачама и магацинима. Мишљења смо да ти производи треба да буду проверени у акредитованој лабораторији како би се дошло до сазнања да ли су правилно третирани током производње и током складиштења, а пре употребе у исхрани.

Обзиром на количине тражених производа, сматрамо да бар један део тих количина понуђач мора имати на свом лагеру или лагеру својих коопераната како би се обезбедило сигурно снабдевање наручиоца. Мишљења смо да се тај лагер треба проверити на исправност производа пре потписивања уговора, како би се превентивно избегле нежељене последице и по вас као понуђача, а и по нас као наручиоца уколико би се установило да производи или део производа није за употребу у исхрани. Из тог разлога је и дефинисан рок од 12 месеци од дана отварања.

У конкурсној документацији предвиђен је као обавезан услов имплементиран ХАЦЦП систем, а самим тим сте ви или ваши кооперанти (пословни партнери) у обавези да вршите редовну контролу производа које стављате у промет. Из наведеног произилази да, уколико поштујете одредбе које сте преузели на себе увођењем овог система, да ово периодично и радите, па је дефинисан рок од 3 месеца од дана отварања за анализе.

Такође, напомињемо да период од објављивања позива до отварања понуда износи 30 дана, а да ви као потенцијални понуђач и сада вршите испоруку тих производа по ХАЦЦП-у (или одговарајућем) систему, те сте дужни да у том року вршите хемијске анализе за испоручене производе. Из наведеног произилази да је тражено редовна обавеза понуђача, уколико правилно примењује систем безбедности хране прописан Законом и стандардима.

У делу питања које се односи на производе који се увозе обавеза увозника је да приликом увоза, а пре стављања у промет, изврши анализе тражене у конкурсној документацији. Из тога следи да уколико сте увозник, поменуте анализе сте дужни да радите при сваком увозу, а уколико нисте увозник, исте резултате анализа за предметне артикле можете да добијете од продавца (увозника) приликом куповине производа за даљу продају.

Имајући увиду наведено, наручилац је и дефинисао тражене рокове за доказивање.

Оцене издаје овлашћена институција за контролу безбедности хране чије су лабораторије акредитоване код националног тела за акредитацију за вршење анализа за испитивање производа који су тражени у конкурсној документацији.

Такође напомињемо да потврда надлежног органа о квалитету производа (результат анализа о испитивању) не садржи податке које садржи оцена акредитоване лабораторије о хигијенској и здравственој исправности понуђених производа на тешке метале и пестициде, па је то још један од разлога зашто је наручилац захтевао наведене потврде.

2. Уколико понуђач није пољопривредни произвођач или увозник, у конкурсној документацији се не тражи да понуђач има регистровано пољопривредно газдинство, али је у обавези да достави уговор о пословно техничкој сарадњи са пољопривредним произвођачем и /или увозником, као и доказе о испуњавању обавезног услова: А- Тач.5. и додатних услова: А/1 – Тач.1. 2., 3. и 6. за произвођача и/или Увозника.

3. У обрасцу спецификације предмета набавке у колони 11 понуђач уписује само назив произвођача, док остале податке са спецификације производа не уписује. С обзиром да је конкурсном документацијом тражено да се, поред произвођача чији се производ нуди, приложи декларације производа урађене у складу са Правилником о декларисању, означавању и рекламирању хране („Сл. гласник РС“ бр. 85/2013), сматрамо да је понуђач у обавези да достави декларације за све понуђене производе које садрже следеће податке: назив производа; земља порекла или земља и место порекла производа; година производње (бербе), година увоза.

КОМИСИЈА ЗА ЈН